

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguier Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 » trimestre.
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

Non metxero "SISTEMA DOMINGO"

Economia veritat 50 per 100

Metxeros senzills tubo llarch.	á	6	ptas.
» ab tubo imitació electricitat.	de	10 á 15	»
Manguitos sols.	á	1'50	»

===== VENDAS AL ENGROS Y AL DETALL =====

PLASSA SAN ROCH, NUM. 11

Lo manguito «SISTEMA DOMINGO» pot colocalse á tota mena de metxeros incandescents.

Promptuari de la Escripura Catalana

Método senzill y fácil per FRANCISCO FLOS y CALCAT

===== Preu 6 rals =====

De venda en las principals llibrerías de Catalunya, y á casa del autor, Rech, número 31, Barcelona.

Conferencias sobre Dret Civil Català

CONFERENCIA QUINTA y SEXTA

Ab algunas interrupcions, han continuat en la Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona las conferencias sobre Dret Civil Català, versant, las quinta y sexta sobre los temas *Patria Potestat* y *Examen-crítich dels laudemis á Catalunya*, anant á càrrech respectivament, dels coneguts advocats D. Joan Garriga y Massó y D. Narcís Plá y Daniel *Patria potestat* comensá lo conferenciant fent notar la importancia del tema, sa complexitat y la trascendencia que té en la familia y la societat, per lo cual deu regularse aqueixa institució per las lleys que tenen son origen en la costum evitán, á tota costa las reglas fixas que provenen del esperit de codificació.

Estudiá l' origen filosófic de la patria potestat, mencionant algunas teorías con la de Hugo Grocio, Puffendorf., Hobbes y altres fundantla lo primer en lo dret de propietat, y creyent, respectivament lo segon y tercer, que es un dret natural y qu' arriba fins al dret de vida sobre los fills; inclinantse lo disertant á la mes corrent opinió de que té son origen en la familia, la cual ha tingut diferentes formas, dominant en Europa la patriarcal ó sia la que dona la superioritat al varó, cap de la familia. Tal succehí en lo Dret romá que concedia un poder vinninado, al *pater familia* sobre tots los individuos subgetes á sa patria potestat; y en la civilisació dels pobles galos, si bé lo fill s' emancipava al entrar en lo servey de las armas, principi, que segons opinió del orador domina á Catalunya.

Resenyá las diversas formas que la patria potestat tingué á Roma ab las limitacions dels peculis y emancipació, fixantse en Catalunya hont creu que la familia té tres formas: la familia agricola, semblant á la romana y té un fi económic, la familia industrial ú obrera y la familia burgesa, que sense tenir costums propias s' enmotlla á la llegislació mes facilment.

Finalment examiná y estudiá algunas disposiciones del Códich Civil y demás lleys vigents y senyalá algunas reformas que serian convenientes, puntualisant los drets y debers del pare, los medis de emancipació y los debers de la familia.

Exàmen crítich del laudemis á Catalunya—Comensá, lo mentat conferenciant, á qual cárrech estigué lo desarrollo d' aquest tema, definint lo laudemis de conformitat ab lo concepte que del mateix tenent tots los autors, dihent: que es la quantitat que 's paga al propietari dels censos enfitenitichs per la enagenació de la finca afecta al cens. Parlá de la legislació per la que avuy dia 's regeix dita institució, son origen históric y son concepte juridich.

La idea que presideix ab' laudemis no 's jurídica, es de vasallatge, es una quantitat qu' es paga ab domino directe pera que aprobi la venta com reconeixement de son Dret ó domini.

Historicament 's comproba aqueixa afirmació, puig no hi cap lley á Catalunya que estableixi lo laudemis y tan sols la sentència arbitral de 1310 y una constitució de Pere II lo regulan, pero son objecte es evitar abusos, suposant la existencia del laudemis. Analisá una constitució de Pere III que 's refereix als feudos y no ab contracte enfitenitich y la pragmática del Carlos I que té tant sols caràcter procesal, sense establir la institució del laudemis.

Estudiant la enfiteúsis senta lo principi de que 'l laudemis no es inherent á dita institució. Refutá l' opinió dels que crehuen que 'l laudemis es una compensació al propietari per la disminució del valor que en son origen 's devia á la finca y manifestá sa creencia de que es contrari moltes vegadas al dret de propietat que pot tenir son fonament en lo treball y cultiu de las fincas.

Afirmá que després de la publicació del Códich no pot cobrarse per 'l laudemis, mes que 'l dos percent y que 'ls subertabliments que 's fassin en lo successiu son nuls.

Las dos conferencias, expuestas ab claretat y precisió foren coronadas ab nutrits aplausos y meresqueren unanime felicitació de tot l' auditori.

N.

GANGAS.—Pera vendre.

Una pastera ab tots sos accessoris.

Una tampa pera forn ab tots sos accessoris.

Una máquina y caldera de vapor de dos caballs de forsa, sistema «Corliss», alta presió, casi nova.

Tot en bon estat y á preus reduhidíssims.

Informarán: Arrabal de dins, 22. — SABADELL

FONDA SIMON

Cuyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera families y particulars; molta netedat y economía.

Espartería, 6, y Vidriería, 12. - (Born vell). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres.

Avis de Administració

Preguém á nostres subscriptors de fora que estigan en descubert, saldín son import avans del dia 15 mes actual, ja en GIRO MÚTUO, ja en sellos de correu.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Pascual I, papa y confessor; Bonifaci, Pous y Victo, mártir; Paconi, abat y confessor. Santas Corona, Justa, Justina y Enedina, mártir.

Sant Paconi es célebre en tot lo mon cristià per que se 'l pot considerar com lo verdader fundador be la vida religiosa y cenovítica, això es, dels que baix una mateixa regla y subgectes á un superior vinent de comunitat dintre un monastir.

Nasqué á la superior Tebaida cap á l' any 278, fou soldat á las ordres del emperador Constanti, se feu anacoreta y morí l' any 348 deixant la Tebaida poblada de monjos que seguían sa regla.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—A las vuyt del matí colebrarán la primera comunió los noys dels colegis de la Parroquia ab plática preparatoria per lo Sr. Rector. Missas per Maria Girbau, Salvador Gonsalvez, Joan Casanovas Sallarés; á las 10 ofici funeral per Joseph Sobirana Miralda.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missa per Pau Pujol Pratjusá.

Notas oficiales

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripciones durant lo dia 13.

Nacimientos: Ana Soley Font.—José Mañosa Castellana.

N O V A S

Ab motiu de la gran corrida de toros, calificada de patriòtica y nacional per la vila madrilenya que tingué lloch lo passat dijous, la major part de las botigas y establiments tancaren sas portas y fins segons veurem en los telegramas las Cambras parlamentarias quedaren casi del tot desertas.

Heus aquí 'l rasgo sobresortint de la gent que ja de temps ve governant la Espanya; lo temperament hidalgo-castellà que predomina avuy en totas las esferas y que tan genuïnament representa la vida madrilenya.

Juergas, toros, xerrameca y flamenqueria.

Aixís hem anat rodolant, rodolant, al abisme que va á engolirnos, apunt de perdre las colonias, derrotats desastrosament á Cavite y ab perill imminent d' un tremendo daltabaix dins la mateixa Espanya.

Sens recordarse de las víctimas de Cavite, ni de las que tindrem dintre poch si la guerra dura, la gent d' aquell excepcional poble va divertintse, los diputats y senadors abandonan sos sagrats debers legislatius y en mitg de aquesta especial y *sui generis* borratxera d' honor nacional y tauro-flamenqueria barrejadas, se va enfonsant l' Estat en la mes espantosa ruïna sense poguer aixecar la veu del sentit comú per por de que la escarneixen y engarjolin los que avuy tenen acaparat lo patriotisme pera 'ls seus fins particulars.

Al objecte de donar á coneixer la importancia y verdader valor de las concas carboníferas espanyolas, la societat Foment del Treball Nacional de Barcelona se proposa celebrar una exposició de carbons nacionals. En ella podran fers'hi petitas instalacions que servirán pera indicar la qualitat y condicions del combustible, la seva riquesa, gas, calor, quantitat reconeguda, medis d' estracció etc. Al mateix temps se donarán conferencias pera contribuir al coneixement del valor de aquestos carbons y á decidir als capitalistes á empendre la seva necessaria y lucrativa explotació, evitant aixís que 's reproduheixen crisis com la que actualment está atravesant la nostra industria.

La *Revista Mercantil* de Valladolid ha publicat un telégrama dihent que á causa d' haver prohibit Russia la exportació de blats s' esperavan una forta alsa en aquet article.

Las Juntas Directivas de las Agrupacions catalanistas de La Garriga y Cardedeu darrerament constituïdas son: de La Garriga; Ramon Pare-

ras y Noguera, propietari y agricultor; President; Eduart Riera y Bassa, propietari, Secretari.

La Junta de la de Cardedeu está composta dels senyors següents: President, Joseph Planas y Bellalta, industrial; Vis-president, Manel Muñoz y Bellavista, propietari; Secretari, Esteve Agustí y Galvany, contractista d'obras; Vis-secretari, Joseph Codina y Gosa, industrial.

Demá diumenge la companyia cómic dramática qu' actua en lo Teatro Principal baix la direcció del reputat primer actor don Joaquín Nuñez, posará en escena per la tarde en lo Teatro Cervantes l' aplaudit drama de don Angel Guimerá *Tierra baja* y la nit en lo Principal las comedias en 3 actes *La bofetada* y *El Octavo no mentir*.

Demá diumenge la Comfraria de la Mare de Deu del Sagrat Cor de Jesús establerta en la Puríssima Concepció, celebrará la inauguració de la magnífica Imatge de la Verge del Sagrat Cor, obra mestre de nostre compatrici D. Jaume Durán, en la esmentada Iglesia ab los cultes següents: A las vuyt comunió general en la que farà la plática preparatoria lo Rvnt. P. Vicens Casas missioner y á las deu solemne ofici á tota orquesta composta de 30 professors, en la que baix la direcció del intelligent mestre Rvnt. D. Miquel Ferrer s' executarà la missa del Sagrat Cor, original del propi mossen Ferrer ab tota la instrumentació y las veus que corresponent á tan bonica partitura. Lo sermó está comfít al Excm. é Ilm. Rvnt. Dr. D. Ramon Ibarra, bisbe de Xulapa (Méjich).

La comfraria que 'n l' actual tat conta ja á Sabadell mes de 200 comfreres, comvida á tots los vehins d' aquesta ciutat á tants solemnes com esplendits cultes esperant que s' augmentará la devoció á la verge baix la Invocació de la Mare de Deu del Sagrat Cor; la qual es especial advocada de las causas difícils y desesperadas y per lo tant á ella acudirant tots los bons patricis pera alcanca de la Verge la prompte solució del terrible cómfite de las actuals guerras en que 's troba enredada Catalunya junyida al decaigut estat espanyol.

Segons noticias, varias importantes entitats mercantils é industrials de Barcelona, tractan d' elevar al president del Consell de Ministres una enérgica protesta contra las autorizacions acordadas pel Govern, y especialment á las relacionadas ab la circulació fiduciaria sense las garantidas reservas, y á la no imposició de tribut á la renda de títuls del Estat.

Lo dia 19, festa de la Ascensió, tindrà lloch una Peregrinació a la Basílica de Ripoll.

Al mateix temps que 'ls pobles hi anirán pera demanar ausili a Santa Maria, com feyan nostres comtes avans d' emprendre sas lluytas, revestirà un caràcter regionalista.

Hi pendrán part tots los pobles del arxiprestat de Ripoll, essent de creure que de Montanya hi baixará molta gent.

Lo programa es lo següent: a las deu del matí Ofici solemne ab exposició de S. D. M. que farà 'l Rvmt. Eu lald Jolis Pbre. Regent de Campdevánol, acabant ab las lletanias dels Sants.

A dos quarts de tres de la tarde, després del Rosari y mes de Maria, se despedirán las Peregrinacions.

Las parroquias que assistirán ab professó, actualment son: Campdevánol, Gombreny, Sant Llorenç de Campdevánol, Arañonet; Estiula, Viladonga, Matamala, Comià, Vallespirans, Sovellas, Vinyolas de Portabella, Llaers, Mallfogona, Tenas y Saltor.

La primera Associació que ha respost a la crida de Roma han sigut los directors diocesans del Apostolat de la Oració en nostra terra, ab una valenta alocució redactada en llengua catalana convidant a tots los celadors y socis del Apostolat y a quantas entitats católicas vulguin adherir-seli pera la Assamblea General que, ajudant Deu, tindrà lloch en la Santa Cova de Manresa 'ls dias 27, 28 y 29 del vinent mes de Juliol, en la qual se deliberará en franca germanat y s' acordará la manera de correspondre dignament a la ideà de la Comissió Internacional de Roma.

A 477 puja 'l número de minyons redimits perteneixents als excedents de cupo del últim reemplás. a n' aquesta provincia, que han produhit un ingrés pera 'l Tresor de 715.500 pessetas.

En las elecciones de la secció de Ciencias morales y politicas del Ateneu celebradas ahir resultareu elegits los senyors següents:

President, Joan Gubern y Fàbregas.—Vis President, Joan Mon y Bascos.—Secretari, Joaquim Giralt y Verdaguer.—Vis Secretari, Albert Aldrich.—Revisor de comptes, Josep Soler y Palet.—Vocal pera la Junta Directiva, Ernest Moliné y Brasés.—Compromissaris: Ildefons Suñol, Jaume Carner y Joan Maragall.—Pera la comissió de la Biblioteca, Guillelm A. y Lafont.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

FILIPINAS

Madrid, 11, 5 t. —Serons diuen de Washington l'almirall Dewey ha telegrafiat al seu govern qu' ha restablert la comunicació del cable.

Comunican de Puerto Rico en despuig oficial que a la matinalda d' avuy s' han presentat devant de la capital 11 barcos yankées comensant lo bombardeig sens avisar. A estonas ha sigut lo bombardeig molt nutrit no havent causat, segons notícias oficials, grans danys a la població y a las baterias. Hi han hagut alguns morts y ferits, creyent-se que 'ls nort americans han tingut numerosas baixas y averias en algun barco. Lo bombardeix ha durat tres horas. La població segons manifesta 'l general Macias está molt animada.

S'ha rebut un telégrama del general Blanco participant una colla d' accions bagudas aquest s dies a Cuba, sense importancia.

Participa el capitán general de Cuba que en lo poblado de Jicotea en Pinar del Rio, han intentado los yankees un non desembarch en combinació ab los insurrectos, havent sigut refxassats per las tropas allí destinadas.

A Madrid tornan a estar molt animats en vista del fracàs de varis desembarchs intentats per los yankees y del resultat del bombardix de Puerto Rico. Tornan a mostrar-se molt guerreros y disposats a apurar fins al final las conseqüencias de la entaulada guerra ab los Estats Units. Això durarà fins que vingui la nova d' alguna desgracia. Aquí sou aixís, impresionistes, sobre tot no havent d' anarhi.

CARNEY

Londres à 90 dias freta	45	d.
» à la vista.	46	p.
Paris. » »	81	

Servei de trens per a passatgers en la Estació de Sabadell

ASCENDENTS		Hora ciutat	DESCENDENTS		Hora ciutat
Pera Manresa, Mixto		7 h. 15. Matí	De Tarrassa, Tranvia		6 h. 20. Matí
• Manresa, Mixto		9 • 06. •	• Manresa, Mixto		8 • 13. •
• Zaragoza, Correo 260	11 •	•	• Manresa, Exprés 251	10 •	01. •
• Tarrassa, Tranvia	12 •	24. Tde.	• Lleyda, Mixto	12 •	27. Tde.
• Lleyda, Mixto	3 •	23. •	• Tarrassa, Tranvia	1 •	33. •
• Manresa, Exprés 250	5 •	30 •	• Manresa, Mixto	3 •	19. •
• Manresa, Mixto	8 •	05. Nit	• Zaragoza, Correo 261	5 •	33. •
			• Manresa, Mixto	8 •	48. •

Sortidas de Barcelona pera Sabadell. (Hora ciutat). Demati: 6'08, 7'53, 10'08, 11'25.
Tarde: 2'07, 4'35, 7'03.

Pera tots los trens serveixen los bitllets senzills de preu reduhit, excepte ls següents: Expressos 251 y 250 y correu 231. Pera 'l correu 260 serveixen los bitllets senzills sols pera Lleyda; pera las estacions intermitjias sols s' expendeixen bitllets de preu ordinarí. En tots los trens s' admeten passatjers de las 3 classes.

Tots los trens s'aturen en l'Apeadero de la Rambla, excepte 'ls correus.